

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somlai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 288. szám.

Péntek, december 18.

Nagy győzelmeink az oroszokon. — Fut az egész orosz sereg.

Budapest, december 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

Az utolsó hírek semmi kétséget sem hagynak többé aziránt, hogy az orosz főerő ellentállása megtört.

A déli szárnyon a turowai több napos csatában, északon szövetségeselink által Lodznál és immár a Bzura mentén is teljesen megvert ellenség, melyet a Kárpátokon át történt előnyomulásunk délről fenyeget, megkezdte az általános visszavonulást.

Ezt a Kárpátok elővidékén makacsul küzdve, fedezni igyekezlik. Itt csapataink a Krosna—Zakliczyn vonal felől támadnak.

Az arcvonal többi részén az üldözés folyamatban van.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, december 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, dec. 17.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Kelet- és Nyugat-Poroszország határáról nincs jelenteni való.

A Szilézia és Posen ellen bejelentett orosz támadás teljesen összeomlott.

Az ellenséges hadseregeket egész Lengyelországban szívós, elkeseredett arcvonalharcok után visszavonulásra kényszerítettük. Az ellenséget mindenütt üldözzük.

A tegnapi és tegnapelőtti észak-lengyelországi harcokban a nyugat-poroszországi és hesseni ezredek vitézsége hozta meg a döntést. E döntés gyümölcsei ezidő szerint még át nem tekinthetők.

Budapest, december 17. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóalbizottság engedélyével jelenti tudósítónk:

Mint Berlinből sürgőnyzik, az oroszok fölött aratott nagy győzelem hírére óriási tömegek vonultak föl az utcákon. A tömeg a császári palota elé vonult s viharos lelkesedéssel ünnepelte a császárt. Az egész város föl van lobogozva s Berlin örömmámorban uszik. A lapok a győzelemről írva, kiemelik, hogy a győzelemből nagy részt lehet tulajdonítani a monarchia csapatainak, sőt azt mondják, hogy a győzelmet az osztrák-magyar csapatok hősiességének köszönhetni.

Budapest, december 17. A „Torontál“ eredeti távirata. Bécsből jelenti a Magyar Távirati Iroda:

Egy Lembergől magán uton érkezett levél szerint az oroszok kezdik kiüríteni a kórházakat és elszállítják a sebesülteket.

A nyugati világcsata.

Budapest, december 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, dec. 17.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nieuportnál a franciák támadásait minden eredmény nélkül folytatták.

Zilliebecke-Labasse körül is támadásokat kíséreltek meg, melyeket azonban az ellenségnek igen súlyos veszteségeket okozva, visszavertünk.

A franciáknak ama szándékát, hogy Solssons-nál az Aisne folyón hidat verjenek, tűzérsgünk megblusította. Rheimstől keletre egy francia földerdőművet szétromboltunk.

Az angol tengerpart bombázása.

Budapest, december 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A német flottának az angol tengerpart ellen intézett bravuros támadásáról az angol hivatalos jelentés a következőket mondja:

London, december 1. Az admirális közli:

Fontos német flottamozdulat történt tegnap reggel az Északi tengeren.

Searborough és Hartlepoolt lövöldözték. Flottáink különböző pontokon harcokba bocsátkoztak. Az akciót foly-

tatják.

London, dec. 17. A Reuter-ügynökség jelenti:

Searborough lövetése ködös időben kezdődött. Sok asszony és gyerek hiányos öltözékben futott ki az utcára. Hirszeritu ötven lövés történt.

Newscastleből jelentik:

Általános a vélemény, hogy három német cirkáló bombázta Hartlepoolt. Alig kezdték meg a tüzelést, amikor négy angol torpedózúzó támadta meg a német hajókat.

Whitbyből jelentik, hogy két cirkáló erősen bombázta a helységet és a jelzőállomást, valamint több házat elpusztított. A történelmi nevezetességű apátság nagyon megrongálódott. Egy embert megöltek. A cirkálók később északnyugati irányba távoztak.

Budapest, december 17. A „Torontal” eredeti távirata. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Londonban a német hajók támadása óriási megröszéket és elkeseredést keltett.

Budapest, december 17. A „Torontal” eredeti távirata. A Magyar Távirati Iroda jelentése. Berlin, dec. 17. Hivatalos.

Az angol partvidék bombázásakor egy ellenséges torpedózúzó megsemmisítettünk, egy másik súlyosan megsérült. Hartlepool ütegeit elnémitottuk, egy másik helyen egy ellenséges torpedórömböt elsüllyesztettünk. Hajóink csak jelentéktelen károkat szenvedtek.

HIREK.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete f. évi december hó 21-ikén hétfőn d. u. 3 órakor a volt esküdtszéki teremben közgyűlést tart.

— **A városi tisztújítás.** E hó végével tudvalevőleg lejárnak a főbb városi tisztviselők, polgármester, tanácsnokok stb. mandátumai s a tisztviselők új választás alá kerülnek. A választásra kerülő állásokra az alispán már ki is irta a pályázatokot, amelyeknek határideje december hó 25-ike. A tisztújítás december 28-ikán lesz.

— **A hírlapírószövetség és a háború.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége vasárnap tartotta igazgatósági ülését Budapesten az Otthonban. Az ülés az első határozatot a csatatér hősei emlékének szentelte. A szövetségnek harmincegy tagja küzd a háborúban. Bemutatta aztán az elnök a miniszterelnök levelét, amely közli, hogy a király teljes elismerését és köszönetét tolmácsolja a vidéki sajtó munkásainak a háború kitörése óta tanúsított magatartásáért, valamint T. E. L. e. s. z. k. y. pénzügyminiszternek ugyan csak a szövetség elnökségéhez intézett hasonló tartalmu levelét a vidéki sajtó munkásainak a hadikölcson népszerűsítése érdekében kifejtett hazafiui, önzetlen és nagyszerű tevékenységéért. Jelenlente ezután az elnök, hogy a szövetség a fővárosi sajtótestületek hazafias munkájában, az újságírók Otthon-hadikórházának létesítésében a kapott fölhívás alapján készségesen résztvesz és erre a célra 1500 koronát áldozott. Végül az igazgatóság a folyóügyeket intézte el.

— **Adományok a Nagybecskereken állott katonák karácsonyfájára.** Folytatólagos pénzbeli adományok a beteg és sebesült katonák nagybecskereki karácsonyfájára: Guttmann Daniné 20 kor., Gyöngyösi Samu és neje 8 kor., Gerő Henrik 5 kor., Beck Gyuláné 10 kor., özv. dr. Mihálovits Ödönne 30 kor., Torontálmegyei takaré- és hitelbank 100 kor., Kállay Jenő 20 kor., Első nagybecskereki magyar katonai hadastyán-egylet 10 kor., dr. Csekmanek Rezső és neje 20 kor., Köpeczi Nagy Sándorné 20 kor., Wiener Hugóné 4 kor., Láng Béla 3 kor., Wéhner Józsefné 20 kor., M. kir. postahivatal Bókán 26 kor., Kollár Sándor főhadnagy 10 kor., dr. Györgyevics Milos 20 kor., Mesznik Imréné 20 kor., Gör. kel. szerb hitközség 25 kor., Szerb takarékpénztár 25 kor., Gregersen Niels 10 kor., Rosenfeld Janka gyűjtőívén befolyt 70 kor., dr. Kis Jánosné 5 kor., Sárközy Zsigmondné kanaki postamesterne 3 kor.

Természetbeni adományok: Daniel Ferenc 1000 drb cigaretta, Bakalovich Dóra 2 doboz cukorka és cigaretták, Menezser Lipót 500 darab cigaretta, Vági Sándorné narancsok, 1 csomag cukorka, 1 skatulya sütemény, 300 drb cigaretta, Kadelsburger Edéné 60 darab szivar.

— **Adomány.** Dr. Stassik Ferencé lapunk utján 5 koronát a helybeli sebesültek karácsonyfájára, 5 koronát pedig küzdő harcossaink karácsonyfájára adományozott. Ez összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Köszönet.** A Nagybecskereki takarékpénztár 25 koronát adományozott a Gyermekbarát-egyletnek, egy fogadásból eredő nyereség fejében pedig 4 korona folyt be a nevezett egylet pénztárába. — Ugyan csak a Gyermekbarát-egyletnek a Wéhner-cég 25 pár meleg keztyűt küldött. Az adományozóknak ezuton mond hálás köszönetet az egylet vezetősége.

— **A bukovinai menekültek.** A bukovinai menekültek elszakadt hozzátartozóinak felkutatására indított nyomozás elősegítése érdekében felkérjük a közönséget, hogy amennyiben az alább felsoroltak valamelyikének hollétéről flevilágosítással szolgálhatna, ugy azt helyben a rendőrkapitányságnál, vidéken pedig a községi előljáróságnál, vagy pedig a járási főszolgabírói hivatalnál jelentse be.

1. Adamowicz Albina keresi a férjét, Adamowicz Ladislaus molnárt, kinek előző lakhelye Mikulinca és Szydowski Karl, Julia és Fedosiát, kiknek előző lakhelyük Biala Kamien.

2. Herbst Artur es. és kir. udvari tanácsos keresi a fivérét, Herbst Kasimir es. és kir. adóhivatali ellenőrt, előző lakhelye Kamionka Strumilowa. Az anyósát Born Vilma es. és kir. postaellenőr özvegyét, előző lakhelye Sambor; a nővérét, Korczynska Stefánia szül. Herbst háztulajdonosnőt, előző lakhelye Kolomea, Bankowskigasse 11; a sógorát, Korczynski Nikolaus járásbírósi titkárt, előző lakhelye Kolomea, a sógornőjét, Szezawinsky Ella szül. Born postahivatalnok nejét, előző lakhelye Sambor.

3. Jura Stanislaw gimnáziumi tanár keresi a nejét, Jura Mariet és gyermekeit.

4. Karpinski Dujmitr keresi a nejét, Karpinska Karolinát.

5. Kellmann Mózes keresi a tachau izr. hitközség; előző lakhelye Tarnow.

6. Kowalewski Ladislaus szabó keresi Kowalewska Ludwikát és öt gyermekét, kiknek előző lakhelye Stanislaw.

7. Kmit Anastasia és Szerb Katharina keresik Sawka Pault, előző lakhelye Grodek; Kmit Wasil földmivest, előző lakhelye Grodek; Szerb Michalt és Szerb Nikolaust, előző lakhelyük Grodek.

8. Ludwig Konstantin vasuti kalauz neje keresi a menyét, Ludwig Juliát, Ludwig Zsigmond kereskedő nejét és annak Ludwig Konstantin, Marian és Stanislaus nevű gyermekeit.

9. Maciejowski Eustachius keresi Maciejowski Tanka nevű anyját és Maciejowski Ewa nevű nejét, kinek előző lakhelye Zawidowice.

10. Lovag Neuberger Ladislaus (Gemrich) államvasuti alkalmazott keresi Neuberger Bronislawá szül. Juzkow nevű nejét, kinek előző lakhelye Podhajce.

11. Prinz Judik kereskedő keresi Prinz Sarah nevű nejét, Prinz Izsák, Naphtale, Tóbiás Rebekke, Jakob, Biberrach, Scheindel nevű gyermekeit és Fruedenfall Chaje, Blüne, Chawe, Rose nevű sógornőit, kereskedelmi alkalmazottait, kiknek előző lakhelye Jaroslau.

12. Rauch József keresi Rauch Moses Aron nevű atyját, Rauch Jetty nevű anyját, Rauch Dávid, Simón, Bernárd nevű testvéreit, Hechler Chaim és Hechler Recha nevű sógorát, illetve sógornőjét, kinek előző lakhelye Lemberg.

13. Rollinger Ladislaus keresi Rollinger Emilie és három gyermekét, kiknek előző lakhelye Razow.

14. Stüsselberg Mosest keresi a tachau izr. hitközség, előző lakhelye Rudnik volt.

15. Wagner Charlotte szül. Susmann keresi a Susmann Israel és Rosa nevű szüleit, kiknek előző lakhelye Drohobicz, Grunwaldskagasse 15. szám.

16. Zelt Alter és nejét, Zelt Mariet keresi a tachau izr. hitközség, előző lakhelyük Tarnow.

— **Csak öt kilót!** A sajtó munkásai által létesített és fentartott „Sajtó Otthon hadikórházban” kezelt sebesültek is vágyakozva gondolnak pesti betegosztjuk mellől a hazai disznótorokra. Lelkes vidéki családok, nemeslelkű honleányok, hozzátok fordulunk kérésünkkel. Ez évben ne a szomszédba küldjétek a kóstolót kolbászból, hurkából, szalonnából, tepertőből s más jófélékből, hanem a Sajtó Otthon hadikórháznak, Budapest, VII., Dohány-utca 76. szám alá. Ha kamaránk megtelik a ti jószágokból, ugy a mi sebesültjeinken kívül ellátjuk a többi kórházak sebesültjeit is. Köszönettel elfogadjunk ötkilós tojásszállományokat is és vadat bármilyen nagy számban és súlyban. Az Isten áldja meg a ti jó szíveteket s vezérelje diadalra a ti jóvöltötökből megerősödött vitéz katonáinkat. — Hazafias tisztelettel: A Sajtó-Otthon hadikórháza igazgatósága.

— **Az Est és a háború.** Az újság hírszolgálatát a háború állítja a legnehezebb, a legfárasztóbb és a legkölségesebb feladatok elé. Százszoroson nehéz a feladat, amikor a magunk háboruját vivjuk, amikor a mi tüzhelyünk nyugalmáért harcolnak a katonáink. Hisszük, hogy minden újságolvasó megtanulta már és tudja, hogy a hírszolgálat pontossága és gyorsasága előtt más, nagy érdekekre kell tekintettel lennünk, mert amikor a hadseregünk harcol és vérzik mindnyájunkért, mi fáradunk és nélkülözünk velük együtt, de a nagy cél érdekében a mi munkánk is beilleszkedik a haditervbe és a katonai szempontokhoz simul. Az Est munkatársai, akik a magyar irodalom és újságírás legelőkelőbb képviselői, ott vannak minden haretéren s a táborokból küldik lelkiismeretes, hű tudósításait és ismertető, szines cikkeiket, ugy, ahogyan

3k maguk tapasztalják. S boldogan látjuk, hogy nemcsak itthoni közönségünk, hanem a velünk szövetséges és barátságos viszonyban lévő külföldi sajtója is a legnagyobb elismeréssel sorozza Az Estet a világ első hírlapjai közé. Hogy pedig még szorosabb legyen a kapcsolat Az Est és a hadsereg között, a háború kitörése óta ezerszámra küldi ennek az újságnak a

kiadója Az Estet a tábori postákon és a kórházakba s örömmel gondolunk arra, hogy a hónapok óta messzi harcoló, vagy idegen kórházakban gyógyuló katonáink naponta hallhatják a mi szavunkat, a hazai hangot. Az Est kiadóhivatala Budapesten, VII., Erzsébet-körút 20. szám alatt van.

Egy sebesült katona naplója.

Hadbavonulásától sebesüléséig. — 1914 augusztus 13. — december 6.

Nagybecskerek, dec. 18.

Okt. 18.

Vasárnap. A zászlóaljparancsnokságtól jelentés jött, hogy esetleges támadás várható és legyünk készen a támadásra. Az ágyuk reggel tüzeléssel köszöntötték a hajnalt. Az idő szép volt s mi vártunk az alkalomra, a támadásra.

Okt. 19.

Derült, szép nap. Többször heves ágyuzás, de általános támadás nem mutatkozott. Csak az ágyuk szóltak egész nap, hol hevesebben, hol némi szünetekkel.

Okt. 20.

Reggel borult, kevés eső is volt, majd délben kiderült. Az ágyuk távolról dörögnek. Mi előőrseinken voltunk. A pihenő csapat gyakorlatot tartott. Este esett az eső.

Okt. 21.

Borult, szeles őszi idő volt. Tüzérségünk és gyalogságunk a tüzerlovak számára lombsátoristállót készített az időjárás viszontagságai ellen. Sötét, ködös éjjel. Ágyuink a szerbekre, ahol világosság volt, lövöldöztek.

Okt. 22.

Borult, nedves, ködös idő volt. A századunkhoz a hadosztálytörzsről lovakon téli pokrócokat szállítottak a legénységnek, biztos jelül annak, hogy hosszabb ideig maradunk kinn táborban. Délelőttre az ágyuk srappal szórakoztatták az ellenséget. Mi előőrseinken és a táborban maradtunk.

Okt. 23.

Reggel borult, dél tájban kiderült. A tájék csöndes. Tüzérségünk sem lövöldözött s csupán egyes járőreink lóttek át a Drinán.

Okt. 24.

A reggel hideg, csöndes volt. Délre tüzeink lövöldözni kezdtek a szerb ágyukra, amelyre az ellenség is ágyuzással felelt. Estig folyt a lövöldözés s ágyuink egyenként 31 lövést tettek. Éjjelre tábori őrszeinken maradtunk régi helyünkön a páfrányokból készített kunyhóknál.

Okt. 25.

Vasárnap. Gyönyörű, szép meleg napos idő lett. A táj csöndes volt. Járőreink egymást fölváltva a Drina szélén cirkáltak, nehogy a szerbek a Drinán átkeljenek. Elrendelték egy 10 méter széles drótsövényakadály készítését a Drina mentén levő műút elzárására. Délután két ágyuk elkezdett lövöldözni s estig a leghevesebb tüzelést intézte a Szerbiában levő ellenség ellen.

Okt. 26.

Sűrű ködös reggel. Alig lehetett látni a ködtől. A lövöldözés szünetelt. Délben a köd fölszállott s a láthatár kitisztult. Több távoli ágyudörgés hallatszott csapataink felől, akik Valjevó irányától délre erős tüzzel szorították az ellenséget.

Okt. 27.

Tábori őrszeinken voltunk biztosító szolgálatban. Őszi idő volt. Dél előtt a X. tüzezred lövöldözött s egyben géppuskaropogás egészítette ki az ágyudörgést egész estig. Este és éjjel egyes járőreink lövöldöztek a Drinán tundra.

Okt. 28.

Gyönyörű szép meleg napos idő volt. A távolról folytonos ágyudörgés hallatszott heves puskaropogással vegyítve. A fák levelei mind lehullófélben s a hegyi

utakat már nem fedi az erdőség lombja. A század legénysége a hegyek oldalába csinált utat. A fákat, cserjéket kivágdoszták, a hegyoldalakon a földet félméterrel levágták, hogy a máhás állatok fedezve járhasanak az uton.

Október 29.

Derült őszi idő volt. Az ágyuk szünet nélkül szóltak s fűlsiketítő robajt okoztak mert a hegyek visszhangozták a lövéseket. Századunk legénysége az erdei ut elkészítésével volt elfoglalva, hogy minél előbb járhatóvá tegye. A század egyrésze szokott előrsi biztosítással volt elfoglalva. A mi ágyuink is tettek néhány lövést s néha járőrsapataink lövéseit hallottuk.

Október 30.

Őszi, de verőfényes idő lett. Ágyuink délelőtt hevesen tüzeltek a szerbekre. A Drina mentén járőreink is folytonosan lövöldöztek a szerb komitáciskra s azok vissza. A század szabad legénysége a Sl. magaslátán az erdei ut elkészítésén dolgozott.

Október 31.

Szeles őszi idő volt. Az erdők fái egészen kopaszok lettek s csak néhol maradt még száraz levél rajtuk. Csapataink folytatták az utcsinálást. A reggeli órákban két ágyuk hevesen tüzelt. A távolból folytonos ágyudörgések hallatszottak. Mi biztosító őrszeinken voltunk.

November 1.

Vasárnap. Őszi szeles idő. Ágyuink este néhányszor lóttek. A halottak emlékére katonáink vallásos ajátoskodás mellett gyertyákat gyújtottak. A hold szépen világított s a világos éjszakában az ágyuk folytonos dörgése és puskaropogás közben ünnepeltük a halottak estjét. A legénység egyrésze erdei zöld lombkoszort font borókafenyőből és páfrányból az elesettek sírjára.

November 2.

Derült őszi nap. A járőrök a komitáciskra lövöldöztek. A legénység folytatta az utcsinálást. Dél előtt tüzeink hevesen lövöldöztek s állítólag tönkretették az ellenséges trént.

November 3.

Szép, derült őszi nap volt. A táj csöndes. Dél előtt a század utat készített, délután zsoldfizetés volt. A legénységnek október 10-től november 10-ig szóló zsoldját fizették ki. Mi előőrseinken maradtunk.

November 4.

Derült, szép napos idő. Délig csöndes, délben azonban a Drinán tul elkezdtek lövöldözni, mire a mi tüzeink is lövöldöztek. A legénységtől összeszedték megtakarított pénzüket, mivel hogy a pénzt ugy sem volt mire elkölteni s a századparancsnok a gazdasági iroda útján a pótzászlóalj parancsnokságának küldte, hogy az illetők családjaihoz juttassa. Éjjel holdvilág volt és Szerbiába bevonult igen sok Haubitz tarackágyu, amelyek egész éjjel nyugtalanították folytonos lövésekkel a szerbeket, akiknek a D. hegy táján volt a főfészükük.

November 5.

Derült, napos idő. Egész nap folytonos ágyuzás volt hallható a Drinán tul levő tüzeinktől. Az X-esek a bal szárnyunkon szintén lövöldöztek. Este azt a hírt kaptuk, hogy november 7-ikén általános támadás lesz várható minden vonalon. Parancs jött, hogy minden előkészület meglegyen.

November 6.

Reggelre virradóra folytonos ágyuzás volt hallható csapatinktól, akik Szerbiában támadtak az ellenségre. Korán reggel a mi tüzeink is elkezdtek ágyuzni s heves ágyutüzelést folytattak a Szerbiában támadó tüzezséggel együtt. Több mint száz ágyu ontotta irtó tekéit. Éjjel is szüntelen ágyuzás volt.

November 7.

Hű, szeles őszi idő. Alig hajnalodott, már megkezdődött az általános támadás. Ágyuk dörgése, puskák ropogása köszöntötte a hajnal sugarait. Döntő csata volt mutatkozóban. A tüzerüteg kapitánya már reggel, mikor a harcmezéről visszatért, mondotta, hogy 1200 szerb fogoly van és két ágyut elfoglaltunk. Csapataink és a tüzezség három oldalról fogta körül az ivalakban levő ellenséget.

November 8.

Vasárnap. Esős, hideg idő. Egyes csapataink tüzeltek, de a ködös időben nem lehetett az ellenséget látni. Délután azt a jelentést kaptuk, hogy csapataink elfoglalták a D. hegyet és tüzezségünknek ott nincs tovább tennivalója. Holnap reggel 4 órakor indulunk Br—cz felé és Ly—án át Szerbiába.

November 9.

Korán reggel utnak indulunk két tüzezred ütegeivel. Irtóztató sáros, rossz uton haladtunk Dr. felé. Az ágyuk a lovak nem bírták s így a gyalogság tolt és húzta kötelekkel egész nap. A lovak kidőltek és mi benn rekedtünk a sötét erdőben. Éjjel 1 órakor értük el a táborot.

November 10.

Ismét korán indulunk s mire kivilágosodott, leértünk a kőtra. Itt azt a parancsot kaptuk, hogy mivel a Drina mente már ment az ellenségtől, a tüzezség rakiák össze ágyuikat és mi vonuljunk a századhoz. Elindultunk s délután 3 órakor elértük a századot a br—ezi esend-órlaktanyánál. Itt táborba szálltunk, sátrakat csináltunk s lepihentünk. Hideg, deres idő volt.

(Folytatjuk.)

Hirdetések.

Alsóittebe község előljárósága.

841—914.

1061—1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság közhírré teszi, hogy képviselőtestületi határozat alapján a **községi nagyvendéglőt** egy évi időtartamra és pedig 1915. évi január hó 1-től december hó 31-ig **1914. évi december hó 24-ikén délelőtt 10 órakor** a község házában nyilvános árverésen haszonbérbe fogja adni.

Kikiálási ár 800 korona.

Egyébb feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Alsóittebe, 1914. évi december hó 16.

Községi előljáróság.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, illusztrációt, könyvdíszeket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklám-cédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a "Torontál" kiadóhivatalába intézendők. 425—x.92

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádogos:Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.**Biztosítási ügynökségek:**Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Uj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és
Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.**Butorgyár:**

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttmann Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.**Divatáruház:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.**Dobozgyár és műkönyvkötészet:**

Schneider János, Aradáci-ut.

Dragueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:Mesznik R. Özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.**Fényképész:**

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Fűfiszabók:Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József, Hunyadi-utca.**Fűműterem:**

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegekereskedés:Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.**Gépjavitó műhely:**Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.**Gőzfűrés:**Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.**Gyógyszertárak:**Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.**Hálógyár:**

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidáruüzlet:Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papírkkereskedés:**Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).**Kocsigyártó:**

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.**Lakk-, kence-, és festékáruraktár:**

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.**Mozigépek, berendezések:**

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.**Sírkórártár és szobrászterem:**

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Peri Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.**Szénkereskedés:**

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.**Téglagyár:**

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakkereskedés:Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.**Uridivatáruház:**

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.**Vendéglő, étterem:**Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasúti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.**Virágkereskedés és kertészet:**

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöli a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében